

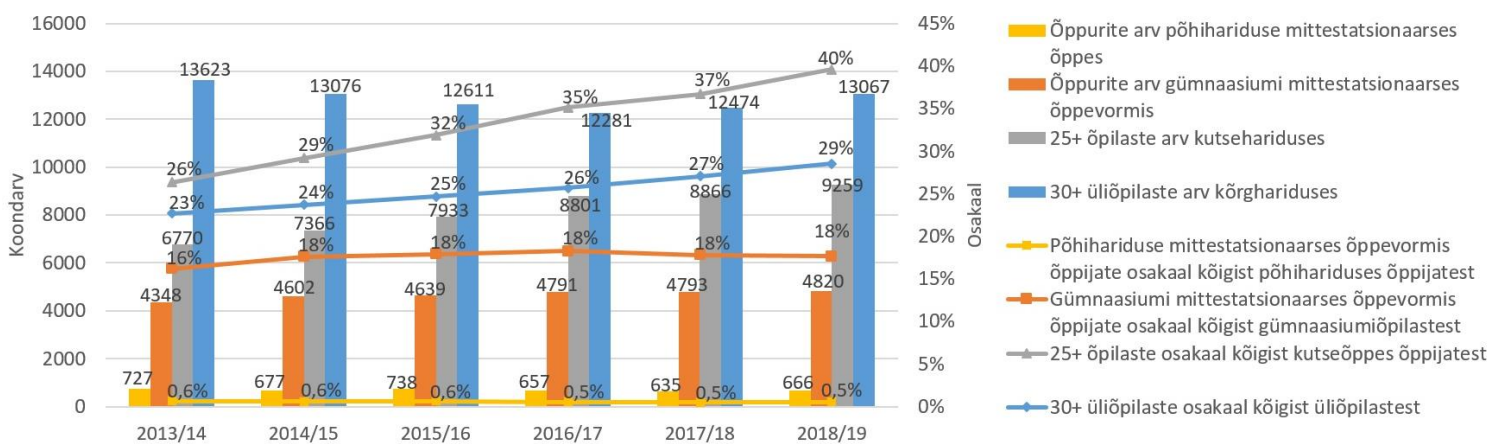
TÄISKASVANUHARIDUSE VALDKONNA ÜLEVAADE

2018

Peamised trendid ja andmed

- Täiskasvanute koolituse seaduse alusel jaguneb täiskasvanuharidus **tasemeõppeks** ja väljaspool tasemeõpet toimuvaks õppekava alusel toimuvaks **täienduskoolituseks**.
- Tasemeõppes on võimalik põhiharidust ja üldkeskharidust omandada **täiskasvanute gümnaasiumides (15)** või üldhariduskoolide juures avatud **mittestatsionaarse õppe osakondades (ligi 30 kooli)**. Kutseõppe ja kõrghariduse omandamiseks pakutakse paindlikke õppevorme **kutseõppeasutustes, rakenduskõrgkoolides ja ülikoolides**.
- Täienduskoolitusi pakub Eestis ligi 1000 asutust. 2017. aastal korraldati **74 000 kursust**, millel osales 373 000 inimest.
- Täiskasvanute (25–64a) osalemine elukestvas õppes on viimastel aastatel kiiresti kasvanud jõudes 12%-lt 2011. aastal 19,7%-ni 2018. aastaks. 2020. aasta eesmärk on 20%.**
- Eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute osakaal** on aasta-aastalt vaikselt kahanenud – kui 2010.a oli ilma erialase või kutsealase hariduseta 31,7% 25–64-aastastest, siis 2018. a 27% (vanuserühmas 25–34a 32,3% ja 35–64a 27,9%).
- Madala haridustasemega (põhiharidus või madalam) täiskasvanute (25–64a) osalemine elukestvas õppes on viimaste aastatega kolmekordistunud jõudes ligi 7%-ni. **Madala haridustasemega on ligi 84 000 inimest**, kellest enim elab Harjumaal (üle 26 000), Tartumaal (ca 10 000) ning Pärnumaal (ca 7100).

Joonis: Täiskasvanute tasemeõppes osalemine

Alikas: EHS

Eesti elukestva õppe strateegia 2020 (EÕS 2020)

Üldeesmärk: kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus.

Täiskasvanuhariduse programm (EÕS 2020 rakendamine)

Üldeesmärk: Motiveerida täiskasvanuid õppima ning luua kvaliteetsed ja paindlikud ning tööturu arenguvajadusi arvestavad õppimisvõimalused.	Meetmed: 1. Haridustee katkestanud täiskasvanute tagasitoomine formaalharidusse ja eelduste loomine nende õppes püsimiseks ja tasemehariduse omandamiseks; 2. Mitteformaalsele koolitusele ligipääsu suurendamine ja koolituse kvaliteedi tõstmine; 3. Kutsesüsteemi arendamine ning elukestva õppe visiooni ellu viivate koostöövormide loomine ja toetamine täiskasvanuhariduses.
---	---

Olulise mad mõõdikud	2016	2017	2018	2020 (siht)	Programmi suuremad kulud (2019. a eelarve 12,6 mln)
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr (EÕS)	15,7%	17,2%	19,7% ¹	20%	Täiendus- ja ümberõppe pakkumine kvalifikatsiooni tõstmiseks ja võtmepädevuste arendamiseks ning rahvusvahelise täiskasvanute oskuste uuringu PIAAC läbiviimine 8,6 mln
Täiskasvanud üldharidusõppes	-	5428	5486	Sama tase	
25+ õppijaid kutseharidusõppes (% kõikidest õppijatest)	35,1%	36,7%	39,6%	≥ 33	
25–64-aastaste madala haridustasemega täiskasvanute elukestvas õppes osaluse määr	4,9%	6,9%	7,3%	>6,5%	Madala haridustasemega täiskasvanute tagasitoomine põhi- ja üldkeskharidusõppesse 2,1 mln

1- andmed võivad täpsustuda 2019.a jooksul

Olulisemad tegevused, arendused või protsessid 2015–2020

2015	2016	2017	2018	2019 siht	2020 siht
<ul style="list-style-type: none"> - Täiskasvanute koolituse seaduse jõustumine; - Täienduskoolituse standardi kinnitamine; - Õppelaen osakoormusega kõrghariduse omandajatel. 	<ul style="list-style-type: none"> - Koolitatud 12 000 inimest (riiklik koolitustellimus (RKT)); - Täiskasvanute gümnaasiumide projektid (16); - Võtmepädevuste arendamise projektid (9); - VÕTA mittestatsionaarses üldhariduses; - Elukestva õppe kampaaniad; - Töölase täienduskoolituse sidumine kutsesstandarditega. 	<ul style="list-style-type: none"> - Täiskasvanute koolituste RKT; - Täiskasvanute üldhariduse tagasitoomine; - Võtmepädevuste projektid; - Elukestva õppe kampaaniad; - Teise võimaluse hariduse korraldamise uuring. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uued taotlusvoorud täiskasvanute gümnaasiumidele; - Võimalused m/s üldhariduse omandamiseks kutsekoolis; - Analüüs kutsekeskhariduse omandamise võimalustest täiskasvanutele; - Täiskasvanute koolituse RKT ja selle laiendamine kõrgkoolidele; - VÕTA arendamine erinevates haridusliikides; - Võtmepädevuste arendamise projektid. 	<ul style="list-style-type: none"> - Täiskasvanute koolituste RKT; - Keskkhariduseta täiskasvanute tasemeõppesse tagasitoomine; - Võtmepädevuste projektid; - Elukestva õppe kampaaniad; - Täienduskoolituse kvaliteedi arendamine. 	<ul style="list-style-type: none"> - 66 500 täiskasvanut osalenud täienduskoolitusel; - 1500 inimest on kaasatud keskharidusse tagasipöördumise tegevustesse.

Peamised õigusaktid ja dokumendid

Strateegiad, seadused ja määrused	Ministeeriumi dokumendid	EL
<ul style="list-style-type: none"> * Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ * Eesti elukestva õppe strateegia 2020 * Täiskasvanute koolituse seadus * Põhikooli ja gümnaasiumiseadus * Kutseõppeasutuse seadus * Rakenduskõrgkooli seadus * Ülikooliseadus * Täienduskoolituse standard 	<ul style="list-style-type: none"> * Täiskasvanuhariduse programm * Üldharidusprogramm * Koolivõrgu programm * Kutseharidusprogramm * Kõrgharidusprogramm * Tööturu ja õppe tihedama seostamise programm 	<ul style="list-style-type: none"> * Strateegiline raamistik Haridus ja koolitus 2020 * Strateegia Euroopa 2020 (<i>majanduskasvu ja tööhõive tegevuskava</i>) * Euroopa poolaasta (<i>EL riikide majanduspoliitika koordineerimise raamistik</i>) * ÜKP fondide rakenduskava * Nõukogu resolutsioon täiskasvanuhariduse uuendatud Euroopa tegevuskava kohta * Nõukogu soovitus oskuste täiendamise meetmed: uued võimalused täiskasvanutele * Nõukogu soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes * Komisjoni teatis Euroopa uus oskuste tegevuskava Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks

Peamised rollid ja koostöö

<p>HTM</p> <p>Tagab täiskasvanuhariduse poliitika põhimõtete ning eesmärkide kavandamise ja rakendamise, arendab õigusruumi, kavandab ressursse, tegeleb VÕTA (varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamise) protsessi, kvaliteediarenduse, valdkonna populariseerimise, õppe sisu vastavusse viimisega tööturu vajadustega</p>	<p>SOM</p> <p>Tööhõive ja tööturupoliitika edendamine; inimkeskne tervishoid ja ennetustegevused läbi taseme- või täiendõppe ning huvihariduse</p>	<p>SA ARCHIMEDES</p> <p>Erasmus+ jm rahvusvahelised programmid; täienduskoolituse kvaliteediarendus</p>	<p>TÖÖTUKASSA</p> <p>Tööturukoolituste ja teiste tööturuteenuste pakkumine, sh karjäärinõustamine nii töötuile kui töötavatele inimestele; täiskasvanute tasemeõppesse pöördumise toetamine</p>	<p>VALDKONDLIKUD KOOSTÖÖKOGUD</p> <p>Täiskasvanuhariduse nõukogu</p>
	<p>MKM</p> <p>Kodanike digitaalse kirjaoskuse arendamine; töötajate oskuste arendamine tööandja juures; ettevõtluse ja majanduse arendamine</p>	<p>SA KUTSEKODA</p> <p>Euroopa täiskasvanuhariduse platvorm (<i>ePlatform for Adult Learning in Europe</i>)</p>	<p>KOHALIKUD OMAVALITSUSED</p> <p>Täiskasvanute gümnaasiumid; vabahariduse toetamine</p>	<p>PEAMISED ESINDUSÜHINGUD</p> <p>Eesti täiskasvanute koolitajate assotsiatsioon (ANDRAS); Eesti Vabaharidusliit</p>
	<p>RAM</p> <p>Regionaalareng, huvitegevuse täiendava toetuse KOV toetusfondi määrus ning KOV-ide rahalise panuse jälgimine</p>	<p>SA INNOVE</p> <p>Tõukefondide rakendustik</p>		

Regulaarsed uuringud ja seire

<ul style="list-style-type: none"> • PIAAC (<i>Programme for the International Assessment of Adult Competencies</i>) - rahvusvaheline täiskasvanute infotöötlusoskuste uuring • Adult Education Survey - uuritakse täiskasvanute osalust hariduses ja koolituses 	<ul style="list-style-type: none"> • Töõjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteemi uuring (OSKA) • Uuring edukus tööturul (HTM) • Eesti tööjõu-uuring (Statistikaamet)
--	---